

*Васільєва Л. М.
д.н.держ.упр., професор кафедри обліку, оподаткування та
управління фінансово-економічною безпекою,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет,
м. Дніпро*

РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРУ НА ІНВЕСТИЦІЙНІЙ ОСНОВІ

Забезпечення сприятливого інвестиційного клімату в аграрному секторі економіки залишається питанням стратегічної важливості, від реалізації якого залежать соціально-економічна динаміка, ефективність залучення у світовий поділ праці, можливості модернізації на цій основі аграрної економіки.

Лише завдяки інвестиціям можлива модернізація виробництва, впровадження нових технологій на основі сучасних наукових досягнень, розширення та вдосконалення виробничих потужностей. Інвестиції у виробничу сферу забезпечують підвищення технічного рівня діючих виробництв, а також сприяють приросту виробничих потужностей. Активізація інвестиційної діяльності в аграрному секторі передбачає залучення фінансових ресурсів, нових технологій та нових методів управління. Проблема залучення та ефективного використання інвестицій в аграрному секторі є загальнодержавною, оскільки інвестиції, залучені в аграрний сектор, справляють мультиплікативний ефект в економіці всієї держави [4].

Вкладення інвестицій в аграрний сектор має як позитивні сторони, так і негативні. Чинники, що гальмують вкладення інвестицій в аграрний сектор, можна умовно поділити на дві групи: загальні (властиві інвестиційній діяльності в будь-якій галузі) та специфічні (характерні лише для аграрного сектору).

До загальних слід віднести: відставання від реальних потреб економіки законодавчої бази у сфері інвестиційної діяльності; складні процедури експертизи інвестиційних проєктів і отримання дозволів на їх реалізацію; низький рівень захисту прав інвесторів; відносно низьку якість управління підприємствами; недостатність інформаційного забезпечення інвестиційної діяльності, нерозвинутість інфраструктури ринку в цілому та інвестиційної інфраструктури зокрема [3].

У свою чергу, до специфічних чинників належать: висока капіталомісткість продукції; тривалий період окупності вкладеного капіталу; сезонність виробництва; вплив природно-кліматичних умов; низька якість розробки бізнес-планів інвестиційних проєктів; неврегульованість ринку матеріально-технічних ресурсів і аграрної продукції; низький рівень кредитоспроможності аграрних підприємств.

Але поряд з негативними факторами, інвестування в аграрний сектор має і привабливі сторони: аграрне виробництво є традиційним видом діяльності для більшості регіонів країни; Україна має сприятливий природно-кліматичний потенціал для розвитку цієї галузі; в наявності є значний обсяг дешевої та кваліфікованої робочої сили; розгалужена система освітніх та науково-дослідних закладів аграрного профілю; рівень попиту на аграрну продукцію у світі постійно зростає [1].

Одним з регулюючих аспектів держави інвестиційних процесів, який пов'язаний із асигнуваннями державного бюджету на капіталовкладення, за допомогою яких держава прагне певною мірою впливати на ринкову кон'юнктуру та економічне зростання, на стан попиту, обсяг внутрішнього ринку. В ринково розвинених країнах капіталовкладення за рахунок коштів державного бюджету є важливим фактором суспільного відтворення, джерелом модернізації та розширення основного капіталу, засобом стимулювання його нагромадження [2].

У зв'язку з цим, у сформованій системі державної підтримки аграрного сектору, яка надається в рамках реалізації державних і регіональних цільових програм, доцільно в якості пріоритетних виділити в окрему групу напрями підтримки інвестиційних процесів. Це забезпечить вирішення стратегічних завдань розвитку аграрного сектору.

Послідовна системна інвестиційна політика, що має на меті формування прибуткових підприємств в аграрному секторі, дозволить створити передумови для виробництва конкурентної продукції, структурної перебудови АПК та розвитку аграрного сектору.

Створення сприятливого інвестиційного клімату в аграрному секторі економіки неможливе без розуміння його специфіки, яке обумовлене сезонністю виробництва, ризиками ведення сільськогосподарської діяльності та екологічним станом основних виробничих засобів аграрного виробництва – земель

сільськогосподарського призначення. В Україні сьогодні на жаль відсутня довгострокова державна політика, спрямована на покращення агроекологічної ситуації, ще недостатньо розвинута відповідна інфраструктура для проведення страхування ризиків ведення сільськогосподарської діяльності та відсутні кошти на проведення такого страхування. Все це призводить до того, що до цього часу іноземні інвестиції спрямовуються в менш ризиковані галузі виробництва.

Список використаних джерел:

1. Гулько Л. Г. Особливості та сучасні тенденції інвестиційних процесів у сільському господарстві. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2008. №6. С. 142 – 145.

2. Калашнікова Т. В. Інвестиційне забезпечення розвитку аграрного сектору економіки. *Економіка АПК*. 2009. №8. С. 79 – 84.

3. Плеханов Д. О. Удосконалення механізму державної підтримки інвестування сільського господарства. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Apdu/2009_1.

4. Рудь Л. П. Проблеми інвестиційного забезпечення сільського господарства України. URL: http://www.btsau.kiev.ua/files/list/edition/ed_tpthznibrj.pd.